

МСФЗ 17

Страхові контракти

Даррел Скотт

Березень 2023 року

Національний банк України

Відмова від відповідальності

Цей курс містить матеріали, захищені авторським правом IFRS® Foundation, усі права на які захищено. Відтворено Даррелом Скоттом з дозволу IFRS Foundation. Третім сторонам не надається дозвіл на відтворення чи розповсюдження. Для отримання повного доступу до стандартів МСФЗ та інформації щодо роботи IFRS Foundation, відвідайте веб-сайт <http://eifrs.ifrs.org>

Рада з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (International Accounting Standards Board® (IASB)), IFRS Foundation, автори та видавці не несуть відповідальності за будь-які збитки, спричинені діями, або утриманням від дій, на основі матеріалу цієї публікації, незалежно від того, чи такі збитки спричинені недбалістю або інакше.

Якщо не вказано інше, вимоги до бухгалтерського обліку, які є предметом цієї презентації, є стандартами МСФЗ, виданими IASB, які застосовуються 1 січня 2023 року або після цієї дати.

Погляди, викладені в цій презентації, є моїми власними і не обов'язково є поглядами будь-якої організації, з якою я пов'язаний..

Питання та відповіді

Питання

Якщо компанія визначає RA рівним RM, розрахованому відповідно до вимог SII, чи повинна вона зазначити, що використовувався методика оцінки ризику (метрика) CoC з довірчим рівнем 99,5%?

» Стандарт вимагає розкриття інформації:

«... рівень достовірності, який використовується для визначення коригування ризику на нефінансовий ризик. Якщо суб'єкт господарювання використовує методику, відмінну від методики довірчого рівня, для визначення коригування ризику на нефінансовий ризик, він розкриває використану методику та рівень достовірності, що відповідає результатам такої методики». МСФЗ 17.119

» У тій мірі, в якій 99,5% представляють «рівень довірчої ймовірності» або «відповідний рівень впевненості», його слід розкрити

Питання

Чи дозволяється для цілей оцінки RA використовувати різні рівні достовірності для різних портфелів? Різні рівні довіри до LIC та LRC в одному портфелі? Різні метрики ризику?

- » МСФЗ 17 вимагає коригування на нефінансові ризики, які суб'єкт господарювання вимагає як компенсацію за невизначеність
- » Застосування цього логічно може призвести до різних рівнів довіри
- » Однак інформацію про страхові ризики та способи управління ними необхідно розкривати за МСФЗ 17.122
 - » Різні методи або заходи, як щодо управління ризиками
 - » Як правило, розкривається інформація щодо методів оцінки ризиків та причин їх застосування

Приклад Причини різного рівня довіри

Якість і
доступність даних

Диверсифікація

Доступність та ціна
перестраховання

Доступність
капіталу

Апетит до ризику

Конкуренція

Життєвий цикл
продукту

Питання

Припустимо, що компанія має пропорційний договір перестраховування, який охоплює кілька базових страхових портфелів. Чи можна розглядати такий договір перестраховування як сукупність різних договорів, розбитих за базовими страховими портфелями?

- » Як правило, ні: договір не слід розділяти, якщо це не відображає його суть
- » Однак це не повинно змінювати оцінку:

...Рада зазначила, що вимоги визначають величини, які підлягають звітуванню, а не методологію, яка буде використана для оцінки цих величин. Таким чином, суб'єкту господарювання може не знадобитися обмежувати групи таким чином для досягнення однакового результату бухгалтерського обліку за деяких обставин. МСФЗ 17.ВС138

Приклади

Розділення – Утримуване перестраховання

- » Поділ договору перестраховання може бути виправданим, коли:
 - » Кожен базовий портфель був окремо позначений у контракті
 - » Тривалість для кожного базового продукту не залежить один від одного
 - » Варіанти продовження/припинення є незалежними
- » Як правило, це відбувається, коли парасолькова угода або договір встановлює всі принципи, але кожна категорія покриття підпорядковується окремим схемам
- » Однак TRG заявила: «Перестраховання: факт, що базові контракти включені в різні групи, є недостатнім для висновку, що бухгалтерський облік єдиного контракту не відображає його суті»

Приклади Розділення – утримуване перестраховання

Чи має це значення:

- » МСФЗ 17 вимагає переоцінки групи договорів перестраховання на кожну звітну дату
- » Зміни поглинаються в CSM - немає вимоги до обтяжливості
- » Якщо, і в тій мірі, якщо:
 - » Базова група в будь-якому портфелі є обтяжливою **ТА**
 - » Перестраховання забезпечує захист від пов'язаних з цим збитків
- » Тоді CSM відображається як дохід у прибутку та збитку
- » Одиниця обліку не повинна мати значення

Питання

У випадку, коли одна або кілька базових груп є обтяжливими, як оцінити та обліковувати компенсуючий вплив перестрахування на компонент збитків за базовими обтяжливими контрактами? Як це зробити, коли пряме страхування і перестрахування обліковуються за РАА і GMM відповідно? РАА проти РАА? GMM проти РАА? GMM проти GMM?

- » На високому рівні МСФЗ 17 дозволяє визнати прибуток від договору перестрахування в обсязі захисту:
 - » Переоцінка базових контрактів приводить до збитків
 - » Переоцінка перестрахування в тій мірі, в якій це стосується визнаних збитків, приводить до визнання прибутків у співвідносному розмірі

Питання

Чи допускається розділення договору перестраховання на складові, якщо він містить і пропорційну, і непропорційну частини? Якщо так, то як саме?

- » Ні. Обліковується як один договір, якщо він по суті не є двома контрактами
- » Договір переоцінюється весь як одне ціле. У випадку та в межах, коли базові договори обтяжливі, потрібно визначити яка частка збитків буде покрита договором перестраховання.

Приклад

» Очікуване збільшення страхових вимог до базової групи на \$1 200

Сценарії	Зміна	Імовірність	Ефект
1. Страхові вимоги залишаються незмінними	0	20%	0
2. Збільшення страхових вимог на \$1 000	-1 000	50%	-500
3. Збільшення страхових вимог на \$2 000	-2 000	20%	-400
4. Збільшення страхових вимог на \$3 000	-3 000	10%	-300
Зважена теперішня вартість			-1 200

Приклад

- » Очікуване збільшення вимог по базовій групі контрактів на \$1 200
- » Раніше група була необтяжливою, тепер очікується збиток у розмірі \$1 200
 - » Визнання збитку у розмірі \$1 200 у звіті про фінансові результати
- » Група договорів перестрахована пропорційно на 40% і на перевищення збитку (XoL) понад \$2 000
 - » Утримуване перестраховування переоцінено, очікуване надходження грошових потоків збільшився на \$540
 - » \$480 – це $40\% \times 1\,200$ очікуваних збитків
 - » \$60 відноситься до додаткових очікуваних сценаріїв, в яких спрацьовує перевищення збитків (перевищення $\$1\,000 \times 10\% \times 60\%$)
 - » \$540 прибутку, визнаного у прибутку та збитку

Приклад

» Очікуване збільшення страхових вимог до базової групи на \$1 200

Сценарії	Зміна	Імовірність	Ефект	Перестраховування
1. Страхові вимоги залишаються незмінними	0	20%	0	0
2. Збільшення страхових вимог на \$1 000	-1 000	50%	-500	200
3. Збільшення страхових вимог на \$2 000	-2 000	20%	-400	160
4. Збільшення страхових вимог на \$3 000	-3 000	10%	-300	120 + 60
Зважена теперішня вартість			-1 200	540

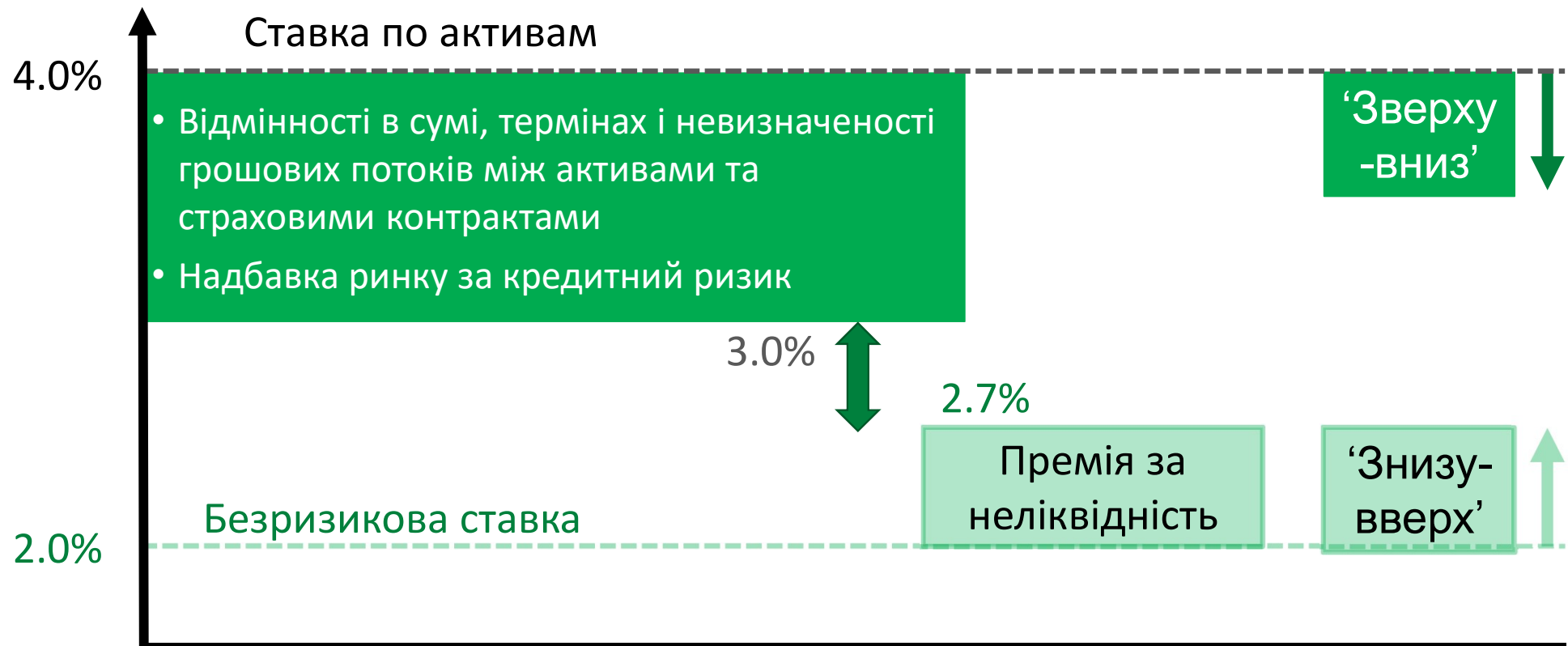
Питання

В Україні практично відсутні фінансові інструменти, номіновані в іноземних валютах (євро, долар США), в той час як з точки зору страхування життя привабливими для клієнтів є накопичувальні контракти, номіновані в євро та доларах. Як можна розрахувати криву дисконтування в нашому випадку? Особливо враховуючи умови війни та практично заморожений стан ринку безпеки.

- » Як, якщо взагалі це доречно, ви враховуєте валютні ризики при ціноутворенні, резервуванні для регуляторної звітності?
- » Як ви управляєте ризиком?
- » У які спеціальні активи ви інвестуєте (якщо це доречно)

1 Поточна вартість майбутніх грошових потоків

Визначення ставок дисконту

Питання

Наведіть, будь ласка, практичний приклад зважених грошових потоків за ймовірністю, який не такий простий, як представлено на слайді 42 презентації, або просто поясніть, як зробити зважування ймовірності на практиці?

» Це не просто!

Приклад

» Принцип відносно простий. Для контракту з наступними можливими сценаріями (ставка дисконтування 10%):

	Сценарій	ім.	ТВ	ТВ x ім.
1	Страхові вимоги на 5 000 до сплати через 6 місяців	5%	4 761	238
2	Страхові вимоги на 5 000 до сплати через 12 місяців	5%	4 545	227
3	Нема страхових вимог, надання знижки на 1 000 через 12 місяців	80%	909	727
4	Нема страхових вимог, нема знижок	10%	0	0
Імовірність зваженого відтоку грошових коштів				1 193

Проблема полягає в даних і кількості сценаріїв

Наприклад, припущення про різні розміри страхових вимог або рівень розривів договорів

Питання

Говорячи про стохастичне моделювання фінансових опціонів та гарантій на слайді 39, чи не могли б ви навести приклад таких вбудованих деривативів?

- » Найбільш поширеними є пов'язані зі страхуванням, наприклад
 - » Можливість збільшення страхового покриття за заздалегідь обумовленою ціною з повторним андеррайтингом
 - » Гарантована мінімальна прибутковість контракту, пов'язаного з базовими активами (unit linked)
 - » Можливість додавати райдери (додаткові покриття) до контракту без повторного андеррайтингу

Питання

Чи можу я попросити вас детально пояснити підхід до агрегації іншого сукупного доходу (OCI)?

- » Простий приклад (ми розповімо про це в розділі розкриття інформації):

Приклад

- » Страховик очікує страхову вимогу через 10 років на суму \$1 000 000
- » Ставка дисконту на початку рівна 10%
- » Ніяких інших грошових потоків
- » Ставка дисконту:
 - » На кінець року 1: 10%
 - » На кінець року 2: 7,5%
 - » На кінець року 3: 7.5%

Приклад *Продовження*

Кінець року	Зобов'язання @ поточний %	Зміна вартості	Нарахування відсотків (нарощування вартості) @ оригінальний %	Прибуток або збиток	Зміна ставки	Накопичено в ОСІ
0	385 543					
1	424 098	38 554	385 543 x 10%	38 554	0	0
2 ^A	466 507	42 410	424 098 x 10%	42 410	0	0
2 ^B	560 702	136 605	424 098 x 10%	42 410	94 194	94 194
3	602 755	42 952	466 597 x 10%	46 650	-4 598	89 597
4	647 962	45 207	513 158 x 10%	51 316	-6 109	83 488
5	696 559	48 597	564 474 x 10%	56 447	-7 850	75 637
6	748 801	65 787	620 921 x 10%	62 092	-9 850	65 787

A Відсоткові ставки під 10%

B Відсоткові ставки 7.5%

Приклад *Продовження*

Кінець року	Зобов'язання @ поточний %	Зміна вартості	Нарахування відсотків (нарощування вартості) @ оригінальний %	Прибуток або збиток	Зміна ставки	Накопичено в ОСІ
7	804 951	56 160	683 013 x 10%	68 301	-12 141	53 646
8	865 333	60 372	751 315 x 10%	75 132	-14 759	38 886
9	930 233	64 900	826 446 x 10%	82 645	-17 745	21 142
10	1 000 000	69 767	909 091 x 10%	90 909	- 21 142	0

Дякую